

Állásfoglalás a számlakivonatok elektronikus formában történő rendelkezésre bocsátását célzó egyoldalú szerződésmódosítás tárgyában

A kérelmező (**Bank**) állásfoglalás iránti kérelemmel (**Beadvány**) fordult a Magyar Nemzeti Bankhoz (**MNB**) a számlakivonatok elektronikus formában történő rendelkezésre bocsátását célzó egyoldalú szerződésmódosítással összefüggésben.

I. A Beadványban vázolt tényállás és a Bank álláspontja

A Beadványban foglaltak szerint a Bank egyes folyamatait át kívánja alakítani, melynek keretében mindazon ügyfelei esetében, akikkel a pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződés alapján elektronikusan tart kapcsolatot, át kíván térni a papíralapú számlakivonatokról az elektronikus formában előállított és elektronikus úton rendelkezésre bocsátott számlakivonatokra.

A Beadványban foglaltak szerint a tervezett módosítás kizárólag a Bank azon ügyfeleit érinti, akik esetében a számlakivonat elektronikus úton történő megküldéséhez szükséges technikai feltételek már fennállnak, ugyanakkor a Bank utalt arra is, hogy az elektronikus számlakivonatra történő áttérés lehetőségét minden ügyfele számára fel kívánja kínálni. Azon ügyfeleinek, akik a digitális kapcsolat létesítését visszautasítják, továbbra is papíron biztosítaná a számlakivonatok rendelkezésre bocsátását.

A Bank álláspontja szerint a szóban forgó ügyfélkör esetében az elektronikus számlakivonatok küldésére történő áttérés nem tekinthető kedvezőtlennek, így annak a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (**Hpt.**) 279. § (16) bekezdése értelmében nincs jogi akadálya.

II. Jogkérdés

A számlakivonatok elektronikus formában történő rendelkezésre bocsátását célzó egyoldalú szerződésmódosítással összefüggésben az alábbi jogértelmezési kérdés merül fel:

A Hpt. 279. § (16) bekezdése alapján egyoldalúan megváltoztathatók-e a számlakivonat előállításának és rendelkezésre bocsátásának módjára vonatkozó szerződési feltételek?

III. Az MNB álláspontja

A Beadványban foglaltakkal összefüggésben az MNB az alábbi álláspontot alakította ki:

A Hpt. 279. § (16) bekezdése értelmében a pénzügyi intézmény az ügyfél számára nem kedvezőtlenül egyoldalúan módosíthatja az ügyféllel kötött – pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló – szerződés feltételeit.

A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (**Pft.**) 14. § (1) bekezdés k) pontja értelmében a pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződésnek tartalmazni kell a szolgáltató tájékoztatási kötelezettsége teljesítési módjának – ekként a számlakivonatok, vagyis a Pft. 23. és 26. §-a szerinti adatok rendelkezésre bocsátási módjának – meghatározását.

A Hpt. hivatkozott rendelkezése értelmében a pénzügyi intézmény akkor jogosult a szerződési feltételek egyoldalú módosítására, ha a szerződésmódosítás az ügyfele számára nem kedvezőtlen. A Beadványban bemutatott egyoldalú módosítás jogszerűn tehát akkor hajtható végre, ha az érintett ügyfélkör egésze tekintetében kizárható, hogy a változás kedvezőtlen hatást eredményez.

Fontos kiemelni, hogy az MNB megítélése szerint a szerződési feltételek módosítása nem kizárólag akkor lehet kedvezőtlen az ügyfél számára, ha a szerződésből eredő fizetési vagy egyéb kötelezettségei a szerződésmódosítás következtében terheesebbé válnak, hanem abban az esetben is, ha a szerződésben eredetileg rögzített feltételekhez képest a szolgáltatás igénybevételének feltételeiben, körülményeiben a szerződésmódosítás bármilyen tekintetben az ügyfél számára hátrányosabb, kedvezőtlenebb helyzetet idéz elő.

Egyes ügyfelek számára közömbös lehet, hogy a szolgáltató a számlakivonat előállításának és rendelkezésre bocsátásának módját egyoldalúan megváltoztatja, más ügyfelek számára azonban ez – függetlenül a kapcsolattartás, illetve az elektronikus dokumentum létrehozásának módjától – kedvezőtlen változást is eredményezhet, amennyiben ezzel körülményesebbé, esetleg költségesebbé válik például a számlakivonathoz való hozzáférés, illetve annak felhasználása. Leszögezhető tehát, hogy a számlakivonat előállítási és rendelkezésre bocsátási módjának megváltoztatása nem tekinthető olyan szerződésmódosításnak, amely jellegénél fogva nem idézhet elő kedvezőtlen változást az ügyfelek számára.

Mindezekre tekintettel az MNB álláspontja szerint egy pénzügyi intézmény akkor térhet át egyoldalúan az elektronikus formában küldött számlakivonatokra, ha biztosítja, hogy változatlan feltételekkel papíralapú számlakivonatot küld azon ügyfelek részére, akik – a kapcsolattartás módjától függetlenül – továbbra is ily módon tartanak igényt a kivonatokra, ezáltal biztosítva, hogy a szolgáltatás nyújtása változatlanul az ügyfél igényeihez igazodjon, és a szolgáltatás igénybevételének feltételeiben, körülményeiben ne következhesen be az ügyfél számára kedvezőtlen változás. E követelmények teljesüléséhez elengedhetetlen, hogy a pénzügyi intézmény mind a szerződésmódosítást megelőzően, mind azt követően – a számlakivonatokon vagy egyéb közvetlen tájékoztatás formájában, valamint az internetes felületein egyaránt – részletesen tájékoztassa ügyfeleit a számlakivonat előállítási és rendelkezésre bocsátási módjának megváltoztatásáról, továbbá arról, hogy miként biztosítja változatlan feltételek mellett a papíralapú kivonatok rendelkezésre bocsátását az erre igényt tartó ügyfelei esetében.

A fentieket összegezve rögzíthető, hogy a pénzügyi intézmény egyoldalú szerződésmódosítással áttérhet az elektronikus úton küldött számlakivonatokra, amennyiben a pénzügyi intézmény az ügyfelek felkészülését elősegítő, körültekintő ügyfél-tájékoztatás mellett lebonyolított módosítással egyidejűleg a papíralapú számlakivonat küldést változatlan feltételek mellett biztosítja mindazon ügyfelei számára, akik erre továbbra is igényt tartanak.

2020. április 24.